

TIŠINA NAD TAŠTINAMA – ONIMA KOJI UMEJU DA STOJE

Odasvud čamci, strelišta, sobe smeha sa pravim ogledalima, kuće užasa bez duha, kurve za dake i vojnike, sprave brzih uzbuđenja... Luna-park istorije i ostali predeli ljudskosti znaju za heroje, ali ne smeju da govore. Rdava savest sveta čuva se u zaboravu i velika TIŠINA sklapa se nad svim.

Spasavajmo heroje od istorijskih situacija — one su potrebne pobednicima. Zna li ko jede heroje za doručak? Lukavi um istorije. Zna li kako heroj postaje točkić? Kada ga stavite u „istorijske uslove“. Zaboravite imena iz istorijskih čitanki — to su pobednici. „Pravi čovek u pravom trenutku“ — to je heroj u ogradiji za decu.

Istorija nikad nije učila heroje hodanju, već oni nju, iako su pri tom često ostajali bez nogu. Ali oni umeju da stoje, a istorija nikad — ona se vuče.

Za uzvrat, istorija ih dobro sahranjuje. Heroji su uvek dobro sahranjeni, jedino, ponekad na njihovim grobovima ima previše kamenja.

Od svih strasti najveća je ona koja se nikad ne uzvraća. Ime mi je Uzaludnost.

Pravo značenje tragedije jeste poraz bez priziva: ma šta učinio, bićeš poražen. Najviše što se može je: ići do kraja i zadržati ljudsko odstojanje prema stvarima.

UKUS POZNATOSTI – DON ŽUANOV MONOLOG

*Nije li ludost još živeti? —
Ah, prijatelji, to veče iz
mene tako pita. Oprostite mi
moju žalost!*

(TAKO JE GOVORIO ZARATUSTRA)

Znam prvo, znam i drugo i treće... Ne raduje me ni Putovanje — poznajem ukus Novoga. Sada moj Džep nudi više iznenadjenja nego svet — ma koliko ga istresao, uvek ima u njemu novog Trunja — sve novo je neizlečivo poznato.

Život optočen stegama i redom — nered, slobodu i neograničenost vremena — i to znam.

Znam ovet kad je seme — i plod, što će biti.

Znam punoću i prazninu, razgaranje, vatru i zapretanost — sve Njih znam.

Znam igru — kako počinje, raste i zamire u tuzi ili dosadi. Da, znam i za drhtaj prvoga puta, punoću veštine i umor koji zovemo krajem. To je Padanje koje se zove vreme — padanje iz ničega, kroz nešto, u Ništa.

Znam za lakoću i znam trenutke kad je svet težak poput lešine.

Svet je prestao biti tajna — jedino što me je uzbuđivalo i zvalo. Postoje još samo tajne službe, tajni agenti, državne i belosvet-ske tajne — no, i to spada u raspršenu tajnu sveta.

Da. Pulsiranje sunca odnosi se podjednako na mene i na ptice. Odasvud izgledi i eho događaja — okamenjeni uzdah koji me opominje na Vreme. Oči leta zatvaraju se Za- uvek, iako ga na kolenima molim.

Ah, kad bi se bar jednom dogodilo ono što je nemoguće. Ali, put je već pređen.

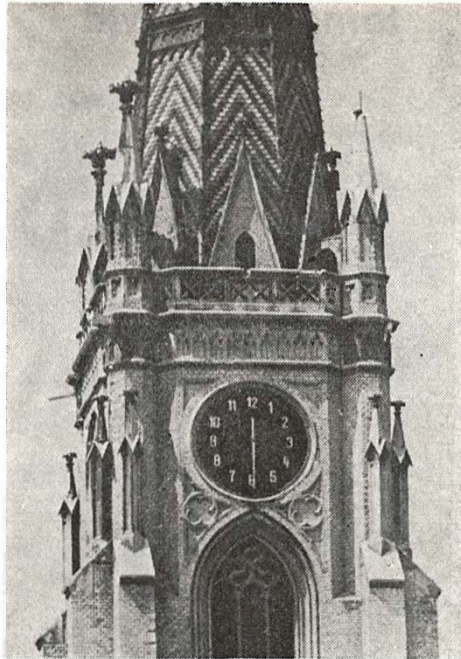
ŽURBA – SISARI

*Bilo je dana kada su mu se svi
delatni ljudi pričinjavali igrač-
kama grotesknih bunila; on
bi se dugo, užasno smejavao.*

(REMO: BORAVAK U PAK-
LU)

Ah, dosta već jednom tog naprezanja, dosta s tom užurbanošću rovčice.

Deset godina su me kinjili da bih navikao da se univam. Da li je vredelo — pitam se? Lucidno iščašen znam: postojim — dakle, cedi me. Cediljka koja je sveopšta.

dušan pajin

Prole gomena za svako buduće čekanje

*Ja volim onoga ko hoće da
stvara iznad sebe i tako
propada.*

(TAKO JE GOVORIO ZARATUSTRA)

Kome su gladni suvišni? Pripadaju li oni tajnom ludilu prirode ili ljudi? Stalno je Zima.

Ah, dosta već jednom s tim sisarskim spremanjem — treba li da postanem slatko ili zimmica? Zašto jednostavno nisam drvo s mozgom, zid koji posmatra? Negde daleko već je mesečina, svetovi klize, senče zemljom — noć je velikog oproštaja.

Dosta tih lažnih čekova — zašto mi poturite tu eleganciju mode i kozmetike, unutrašnjost ekskluzivnih klubova i spoljašnjost skupih žena i hotela — mislite li da ne znam da je svet Rapav?

Nedostaje nam još 1000 instituta za higijenu — užasnog li pokrića?

Vičem, ali svet je gluv. Veština hoće lakoću — može li gluv biti poslušan?

PRELAZAK – STVARALAC

*Smejte se, ali i plaćite u isto
vreme. Ako ne možete da pla-
ćete očima, plaćite ustima. A
ako ni to ne možete, onda bar
mokrite...*

(MALDOROROVA PEVANJA)

Iznad i iznad.

Iznad i iznad idemo sve bliže ručici sveta, oslobođeni prtljaga događaja. Svet, otvoren i širok, zove u visine.

Preći u sliku, u pesmu, u delo — znači postati Praznina.

Živeti znači sve više postajati mrtav. Vreme Života teče u stvari protiv života.

Bolestan sam stvaranjem. Stvarajući odlazem trenutak kada više neću imati šta da Ponudim Vremenu. Onda ću shvatiti da sam star i da je došlo vreme umiranja. Ah, mrtvac je Uhapšen.

Život ne zaslužuje smrt — zašto mi je onda obećava? Ne znam više za dan, niti za noć — suton je moj čas! Sve što je tu — zamire. Svetlost postaje mrak, a mrak je svetlost još.

Svet nema uspomenu — bol ili radost, nije li to svejedno? Nagrađivanje prema patnji nikad neće biti ostvareno — to je prevelik dug čak i za jednog boga.

Nada je lek protiv rdavih uspomena i ružne sadašnjosti.

Sami sebe, ponekad, rdavo sahranjujemo. Tajna veličine je u tome da se ide do Kraja. Ne priznati Uzaludnost — eto čoveka. Truditi se — to je sve što znamo.

RAZGOVOR U ČEKAONICI – ORFEJ

*Otkako postoje ljudi, čovek se
premalno radovao: i samo je to,
braćo moja, naš praroditeljski
greh.*

(TAKO JE GOVORIO ZARATUSTRA)

O, večna nado, kaži mi: gde prebivaju tvoje uspomene. Moje čekanje je veliko Iščekivanje sveta. Bilo života otkucava — nije li došao čas?

Zna li za predele radosti? Odavno nisam tamo bio. Zna li za proplanke nežnosti? Odavno se nisam na njih ispeo. Pričajte mi o njima — o, trenuci svih vremena.

Nestrpljenje je moja Starost!

Dajte mi Vreme koje ne vremena!

Ko pretvori svet u Veliku čekaonicu?

Govor čežnje — eto čoveka. Pričajte mi o čoveku — to je moja slabost. Zna li za predele ljudskosti? Tamo želim da prebivam.

Pronalazač novih Tišina, strasno dokon, sluša.

Tihi šapat, nada i žubor uspomena — nije li to sve što preostaje od govora sveta? Istina i laž blede pred radošću i bolom.

Sva pitanja i svi sutoni, gde je vaš početak? Zna li za mene — ja sam Zašto.